

Kunstzinnige educatie

Creatieve les Eierkubisme

Enno de Kroon

Doelgroep: leerlingen van groep 5-8
(les wordt aangepast aan ontwikkelingsniveau)

Lesdoel: Oriëntatie op jezelf en de wereld. Kunstzinnige oriëntatie. Creatief ontwikkelen van het zelfbeeld. Bewustwording van 'de waarneming'. Zelfvertrouwen en zelfbewustzijn creëren bij het kijken. Kritisch leren kijken. Benoemen wat je ziet helpt, schilderen helpt bij wat je niet kunt benoemen. Bewustwording dat anderen mij vaak anders zien dan ikzelf.

Inhoud: Vraag-antwoord-introductie over kijken en zien. Kun je zien of iets 'waar' is? Sommige dingen kunnen we niet zomaar zien. Verbinding tussen ogen (kijken) en hersenen (weten of niet weten > je kunt het aan iemand vragen!). Maar hoe weet je dan of je een goed antwoord krijgt? Soms zijn immers twee antwoorden allebei 'waar'. Je moet keuzes maken en kunt vertrouwen op je eigen zintuigen en vragen stellen aan mensen die je vertrouwt. Wat kun je vertrouwen en niet vertrouwen? Dit kost tijd en aandacht. Dan wordt het een 'verhaal'. Sprookje van de Chinese nachtegaal wordt verteld. Een verhaal kun je 'aankleden' om het betrouwbaar en boeiend te maken. Taal is nodig, maar ook je gevoel is nodig. Schilderen is fijn. Want daarmee kun je bepalen wat je ergens van vindt. Dat moet je wel steeds bijstellen – dat is juist leuk! Je kunt er ook aan anderen dingen mee vertellen die je niet met woorden kunt vertellen.

Introductie van 'het zelfportret'. In spiegel zie je 'alles'? Te weinig verhaal is niet goed, maar ook 'alles tegelijk zien' is niet goed. Test: beschrijf 3-5 dingen die je in de spiegel ziet en 3-5 dingen die je niet zomaar kunt zien (bijzonderheden van jezelf). Doe hetzelfde met je buurkind. Vergelijken hoe je jezelf ziet met hoe een ander je ziet. Bijzondere portretten van schilders bekijken. Benoemen wat de schilders ermee willen vertellen en hoe je dit kunt zien: ze combineren verschillende verhalen. Nu nemen we waar: we maken er een *eigen* verhaal van. Hoe dit gaat en wat er gebeurt, gaan we onderzoeken. Diaserie Enno de Kroon bekijken. Eigenschappen portretten (laten) benoemen. We gaan dit onderzoeken: we maken een zelfportret op een eierdoos.

Begrippen: (afhankelijk van leeftijds- en ontwikkelingsniveau) Verschil tussen kijken en zien. Wat is licht? Wat is een schaduw. Waar let je op: 'focus'. Eigenschappen, beeldaspecten, herkennen, vergelijken, portret, zelfportret. 'Je voordoen' als iemand: je positioneren. Hedendaagse beeldcultuur. Spiegelen. Reflectie. Waarheid en schijn: echt en onecht herkennen. Reclame. Verbinding 'zintuigen' met 'hersenen'. Wat is 'vertrouwen' (beloven, geloven, betrouwbaar) – je 'veilig voelen'? Taal en gevoel veranderen. Je kunt je 'eigen mening' verbeteren. Hoe kun je die 'zichtbaar maken'? Wat is en hoe werkt 'beïnvloeden' en 'overtuigen'? De waarneming.

Bronnen: Eigen ondervinding: zintuigen en hersenen en luisteren naar wat een ander benoemt. Kunstgeschiedenis: kritisch kijken en benoemen van portretten. Enno de Kroon zie. www.flickr.com/photos/ennodekroon Achtergronden: fenomenologie.

Opzet les: Introductie. Proefjes met spiegeltjes. Handen voor ogen. Hand bekijken met 2 verschillende ogen. Dubbele spiegels: reflectie. Bewegen bij het kijken. 3-5 eigenschappen opschrijven (of tekenen) van jezelf en van je buurkind. Diaserie over portretten en Eierkubisme bekijken en bespreken. Instructie: Bordinstructie hoofd tekenen op eiertray (afmeten aan de hand van de bobbel). Positioneren van ogen, oren, neus en mond: = vormkeuzes maken - wat wil je laten zien. Achtergrond schilderen: 1 of 2 kleuren die bij je passen (= verf mengen = keuzes maken).

Activiteit: Begeleid zelfportret schilderen. Je kunt hierbij de woorden gebruiken die je over jezelf hebt opgeschreven. Docent vraagt naar individuele keuzes van de kinderen en betreft hierin steeds het buurkind.

Opruimen en handen wassen. Formatieve evaluatie: We leggen de werkstukken gezamenlijk neer en bekijken ze interactief (van verschillende kanten). We bespreken wat ons opvalt en kunnen elkaar inspireren. We bespreken ook wat we van de les geleerd hebben.

Duur: De tijd die aan de afzonderlijke onderdelen wordt besteed is aan te passen aan de duur van de les. Deze les is ook op te delen in een serie deellessen.

Benodigheden:

De school:

- Smartboard/digiboord of projector.
- potlood en papier, basis schildermaterialen (verf, kwasten etc.).

Enno neemt mee:

- Spiegels + een set spiegeltgeltjes voor de leerlingen.
- Digitale diaserie.
- 1 eiertray per leerling.

Informatie en boekingen: info@ennodekroon.nl of bel: 06-24657168

